

Komplex Instrukciós Óra

Műveltségi terület: osztályfőnöki

Tantárgy: osztályfőnöki

Osztály: CroCoos workshop résztvevői (25 fő)

Tanár: Varga Dánielné Kecskeméti Georgina (munkaközösség-vezető, BKSZC Pogány Frigyes Szakgimnáziuma)

Óra témája, tanítási egység: Lemorzsolódás

Az óra cél- és feladatrendszere: csoportban történő szövegalkotás, lemorzsolódás elleni küzdelem

Az óra didaktikai feladatai: rendszerezés, együttműködés, érvek, kommunikációs ismeretek használata

Tantárgyi kapcsolatok: irodalom, nyelvtan, képzőművészet, etika

Nagy gondolat: *Te szeretnél morzsa lenni?*

Az óra szerkezete:

1. Alapelvek, szerepek áttekintése, tanári motiváció: 7 perc

Az egyes szerepek feladatainak, a KIP alapelveinek rövid, lényegre törő ismertetése

2. Csoportalakítás: 3 perc

Véletlenszerű, mivel számomra és számukra is többnyire ismeretlen emberek közössége, de előre elkészítem, hogy egy csoportba lehetőleg különböző területekről érkezők kerüljenek.

3. Csoportmunka: 15 perc

4. Csoportok beszámolója: 2 perc/ csoport, összesen: 10 perc

5. Egyéni feladatok: 3 perc

6. Egyéni beszámolók: 5 perc

7. Az óra értékelése. 2 perc

Felhasznált eszközök: csomagolópapír, filctoll, ragasztó, ceruza, olló

Te szeretnél morzsa lenni?

Ki szeretne morzsa lenni? Mit jelent a morzsa szó? Mit szoktunk csinálni a morzsákkal (lesöpröm, kidobom...)?

A mai órán a lemorzsolódással foglalkozunk. Ha valaki lemorzsolódik, az azt jelenti, hogy nem tudja befejezni, amit elkezdett. Iskolai lemorzsolódás esetén kikerül az iskolából, aminek számtalan oka lehet. Ma azt vizsgáljuk meg, hogyan lehetne a lemorzsolódást elkerülni.

I. csoport feladat:

Készítsétek el egy plakátra, hogy mi jellemzi a tökéletes osztályközösséget! Milyen szabályokat, normákat kell betartanunk ahhoz, hogy mindenki jól érezze itt magát, senki ne akarjon elmenni, lemorzsolódnival tőlünk? Szerepeljen a plakáton, hogy **milyen elvárásaitok** vannak:

- a **társaitokkal,**
- **tanáraitokkal,**
- **saját magatokkal szemben!**

Legalább **tíz jellemzőt** (elvárás/szabály/normát) neveztetek meg! Törekedjétek az esztétikus munkára!

Egyéni feladat:

1. Megvalósítható szerinted mindaz, amit a plakátra írtatok? Válaszodat indokold is meg! (beszámoló)
2. Rangsorold a plakáton megjelenő normákat/szabályokat/elvárásokat a legfontosabbtól a legkevésbé fontosig! (anyagfelelős)
3. Készíts illusztrációt a plakáthoz! (csend-, rend-, időfelelős)
4. Melyik elvárás/norma/szabály sérül leggyakrabban egy osztályközösségben? Válaszodat indokold is meg!
(írnok)
5. Mit mondanál annak az osztálytársadnak, aki következetesen megszegi azt, amiben megállapodtatok? Válaszodat indokold is meg! (kistanár)

Te szeretnél morzsa lenni?

Ki szeretne morzsa lenni? Mit jelent a morzsa szó? Mit szoktunk csinálni a morzsákkal (lesöpröm, kidobom...)?

A mai órán a lemorzsolódással foglalkozunk. Ha valaki lemorzsolódik, az azt jelenti, hogy nem tudja befejezni, amit elkezdett. Iskolai lemorzsolódás esetén kikerül az iskolából, aminek számtalan oka lehet. Ma azt vizsgáljuk meg, hogyan lehetne a lemorzsolódást elkerülni.

II. csoport feladat:

Olvassátok el az alábbi esetet!

Julcsi nem szeret iskolába járni. Állandóan számonkéri a dolgozatok, felelések formájában. Ha tanul, a legjobb eredménye is csak gyenge közepes. De ehhez az eredményhez rengeteg idő kell, s Julcsinak nincs ennyi energiája egy olyan feladatra, amely rövid távon alig térül meg, ezért jegyei nagyon rosszak, már másodjára járja a kilencedik sportosztályt. Pedig sportolni szeret, labdajátékokban például kiemelkedő, miatta is nyerik sorban a trófeákat, de a sportszakmai elmélet már kifog rajta. Testnevelés tanára szeretne segíteni, ezért behívja Julcsit egy segítő elbeszélgetésre.

Beszélgétek meg, hogy mi hangozhat el egy ilyen beszélgetésen, **milyen kérdéseket tegyen fel a tanár és milyen stílusban!** Írjátok meg a **párbeszéd vázlatát kb. 15 mondatban!** Szerepeljen a párbeszédben, hogy:

- a tanár úr őszinte válaszokat kapna Julcsitól, vagy a lány tolakodásnak venné?
- Julcsi milyen ígéretet, vállalásokat tenne a jövőre nézve?
- Hol kerüljön sor egy ilyen beszélgetésre?

Játsszátok el, a beszámoló legyen Julcsi, a másik szerepet a kistanár osztja ki!

Egyéni feladat:

II/1. Mit érezhetett a beszélgetés közben Julcsi? Válaszodat indokold is meg! (kistanár)

II/2. Julcsi nevében írd egy üzenetet, melyben leírja legjobb barátnőjének, hogy mi volt a megbeszélésen, és hogy szerinte volt-e értelme! (csend-, rend- időfelelős)

II/3. A párbeszéd szövegéből gyűjtsd ki, hogy Julcsi milyen vállalásokat tett a megbeszélésen, s vajon azok betarthatóak-e! (beszámoló)

II/4. A testnevelő helyében hasznosnak ítélnéd a párbeszédetek eredményét? Válaszodat indokold is meg! (anyagfelelős)

II/5. A testnevelő helyében mit mondanál el e beszélgetésből Julcsi osztályfőnökének? (írnök)

Te szeretnél morzsa lenni?

Ki szeretne morzsa lenni? Mit jelent a morzsa szó? Mit szoktunk csinálni a morzsákkal (lesöpröm, kidobom...)?

A mai órán a lemorzsolódással foglalkozunk. Ha valaki lemorzsolódik, az azt jelenti, hogy nem tudja befejezni, amit elkezdett. Iskolai lemorzsolódás esetén kikerül az iskolából, aminek számtalan oka lehet. Ma azt vizsgáljuk meg, hogyan lehetne a lemorzsolódást elkerülni.

III. csoport feladat:

Képzeljétek tovább a kisfilmben látott **két diák** (Kalló Iván: 20 éves, érettségizett, szakmája van; Yamak Donát: 21 éves, kimaradt a középiskolából, szeretné folytatni, de most még nem teszi) **életét a továbbtanulás és a munka szempontjából!** Állapodjatok meg abban, hogy tanulnak-e még a jövőben a fiúk, vagy arra a tudásra építik a jövőjüket, amit eddig megszereztek!

Írjatok két rövid jövőképet - mi lesz velük fél, 1, 5, 10, 25 év múlva - **munkahely és fizetés** szempontjából, azaz mit és hol dolgoznak, és mennyi pénzt kapnak ezért a munkáért!

Egyéni feladat:

III/1. Válaszd ki az egyik jövőképet és készíts róla képregényt! (anyagfelelős)

III/2. Válaszd ki az Ivánról írt jövőképből, hogy mit csinál 1 év múlva, s szerinted hogyan érzi magát! (írnok)

III/3. Válaszd ki a Donátról írt jövőképből a 25 évvel későbbi egzisztenciát! Képzeld el, hogy az ő fia ekkor szintén ki akar maradni az iskolából. Szerinted milyen tanácsot adna szülőként gyermekének? (beszámoló)

III/4. Jelöld emotikonnal (szmájlival), hogy a két jövőkép egyes állomásain hogyan érzi magát Iván, illetve Donát az általuk elképzelt munkahelyen! (kistanár)

III/5. Melyik fiú lett sikeresebb fizetés és munka szempontjából? Miért őt választottátok? Válaszodat indokold is meg! (csend-, rend-, időfelelős)

Te szeretnél morzsa lenni?

Ki szeretne morzsa lenni? Mit jelent a morzsa szó? Mit szoktunk csinálni a morzsákkal (lesöpröm, kidobom...)?

A mai órán a lemorzsolódással foglalkozunk. Ha valaki lemorzsolódik, az azt jelenti, hogy nem tudja befejezni, amit elkezdett. Iskolai lemorzsolódás esetén kikerül az iskolából, aminek számtalan oka lehet. Ma azt vizsgáljuk meg, hogyan lehetne a lemorzsolódást elkerülni.

IV. csoport feladat:

Készítsétek el az ideális iskola tervét, ahonnan senki sem akar lemorzsolódn!

Beszélgétek meg, hogy:

- milyen **környezetben**, milyen **eszközökkel**, milyen **tanárok**, milyen **tantárgyakat** tanítanának!
- Mikor kezdődjön, és meddig tartson a tanítás?
- Mitől lehetne az iskola az a hely, ahol jól érezzük magunkat?

Az összegyűjtött jellemzőkből alkossátok meg a diákok 12 pontját A mi iskolánk címmel!

Egyéni feladat:

IV/1. Rangsorold a feljegyzett pontokat a számokra legfontosabbtól a legkevésbé fontosig! (anyagfelelős)

IV/2. Rajzold le az általatok elképzelt ideális iskola tervrajzát! (csend-, rend-, időfelelős)

IV/3. Megvalósíthatónak érzed az általatok elképzelt ideális iskolát? Válaszodat indokold is meg! (írnok)

IV/4. Mit gondolsz, az általatok elképzelt ideális iskola tetszene-e a szüleidnek is? Válaszodat indokold is meg! (kistanár)

IV/5. Jelöld meg azokat a pontokat, amelyekkel szerinted a tanáraid is egyetértenének! Válaszodat indokold is meg! (beszámoló)

Te szeretnél morzsa lenni?

Ki szeretne morzsa lenni? Mit jelent a morzsa szó? Mit szoktunk csinálni a morzsákkal (lesöpröm, kidobom...)?

A mai órán a lemorzsolódással foglalkozunk. Ha valaki lemorzsolódik, az azt jelenti, hogy nem tudja befejezni, amit elkezdett. Iskolai lemorzsolódás esetén kikerül az iskolából, aminek számtalan oka lehet. Ma azt vizsgáljuk meg, hogyan lehetne a lemorzsolódást elkerülni.

V. csoport feladat:

Olvassátok el az alábbi esetet!

Ádám 17 éves fiatalember, 3 kisebb lánytestvére van. Apukája nem tartja a családdal a kapcsolatot, az édesanyja az egyedüli családfenntartó, ezért Ádám hétvégeente egy gyorsétteremben dolgozik, hogy meg tudjanak élni. A gyorsétterem heti kétszer hétköznap délutánokra is ajánl munkát, ezért Ádám az utóbbi hónapban többször elment az utolsó 7. és 8. órákról, gyűlnek igazolatlan mulasztásai. 30 igazolatlan óra után megszűnik a tanulói jogviszonya. Hiányzásainak következtében tanulmányi eredményei is romlani kezdtek.

Vitassátok meg, hogy mit tehet Ádámért az osztályfőnök, az iskola!

Egy **gondolattérképen** ábrázoljátok, hogy **milyen lehetőségeik** vannak, kikhez fordulhatnak, **ha** maximálisan **segíteni szeretnének Ádámnak**, s annak milyen **következményei** (jogi is) lehetnek!

Egyéni feladat:

V/1. Írd le a gondolattérkép azon összefüggését, amely a legvalószínűbb forgatókönyv lenne Ádám esetében! (csend-, rend-, időfelelős)

V/2. A gondolattérképen megjelenő lehetőségek közül válaszd ki a számodra leginkább megfelelőt, ahogy te cselekednél osztályfőnökként ebben a helyzetben! Választásod indokold is meg! (írnok)

V/3. Jelöld a gondolattérképen egy másik színnel azt/azokat a pontokat, ahol a szülő szó szerepel! Ha nincs ilyen, akkor egészítsd ki a munkátokat! (anyagfelelős)

V/4. Gyűjtsd ki a gondolattérképen szereplő személyeket, szervezeteket, akik segíteni tudnak Ádámon, majd rangsorold őket a legfontosabbtól a legkevésbé fontosig! (kistanár)

V/5. Jelöld a gondolattérképen azt a személyt/szervezetet, akin szerinted a legtöbb múlik, hogy Ádám ne morzsolódjon le! Választásodat indokold is meg! (beszámoló)

I. csoport

Melléklet: CroCoos eszköztár (<http://oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/eszkozta>)

Tool: **Viselkedési szabályok felállítása az osztályban**

II. csoport

Melléklet: CroCoos eszköztár (<http://oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/eszkozta>)

Tool: **Segítő beszélgetés**

III. csoport

Melléklet: CroCoos eszköztár (<http://oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/eszkozta>)

Tool: **Történetmesélés**

IV. csoport

Melléklet: CroCoos eszköztár (<http://oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/eszkozta>)

Tool: **Hogyan keltsük fel a diákok érdeklődését?**

V. csoport

Melléklet: CroCoos eszköztár (<http://oktataskepzes.tka.hu/hu/crocoos/eszkozta>)

Tool: **Szektorok közötti együttműködés – partnerek feltárása, együttműködések kiépítése**